

Hidegen villant a tekintete a szemüvege mögül, szinte tanári pózban mondta, hogy ezt így nem lehet csinálni. Nem felejttem el, hogy akkor azt mondta: „most visszatérek az osztályomhoz”.⁴

Ez azonban nem jelentette a kapcsolatok felszámolását, Teleki továbbra is számított az együttműködésre. Amikor miniszterelnök lett magához hívatta azokat az írókat és újságírókat, akikre úgy gondolta számíthat – köztük Féja Gézát – s arra kérte őket, ha nem is értenek mindenben egyet a politikájával, de álljanak ki mellette, mert sajtótámogatás nélkül Imrédy és növekvő tábora lehetetlenné teszik, hogy bármit is csináljon. Arra hívta fel a meghívottak figyelmét, hogy az adott helyzetben egy célt kell mindenkinek szolgálni: Magyarországot akár a legsúlyosabb megaláztatások árán is, de meg kell óvni a háborútól.⁵ S amikor feltűnt annak veszélye, hogy a Kis Újság című lap az erősödő szélsőjobboldal kezébe kerül, magához kérte Dessewffy Gyulát – felvetve a kérdést – meg tudná-e vásárolni a Kis Újságot, hogy abból egy színvonalas néplapot csináljanak. Így vált a lap Dessewffy apai öröksége árán a népi gondolat, majd a kisgazdapárt orgánumává.⁶

Halála előtt pár héttel véletlenül összetalálkozott Kovács Imrével, aki így emlékezik: „Olyan félszeg volt – mindig voltak félszeg mozdulatai -, kezét fogtunk, és ahogy megfogja a kezem, húz maga felé egy kicsit, jelezve, hogy örül, hogy találkoztunk. Elkezdünk beszélgetni mindenről, hogy én hogy látom az ország helyzetét, mik itt a kilátások... mennem kellett volna, de ugyanakkor éreztem, hogy ez az ember most valakivel beszélgetni akar. Mert ő is egy magányos ember volt, nem nagyon osztotta meg gondolatait... akkor láttam meg azt a didergő magányosságát. Hiába ment ő vissza az osztályához, az osztálya nem adta meg neki azt a biztosságot, azoktól nem várhatott semmit, az egy veszett ügy volt... Akkor egy kicsit azért bántott, hogy én milyen kemény és szigorú voltam vele szemben”.⁷

Az utolsó mondatot azt hiszem mindannyian megszívlelhetjük.

Salamon Konrád

Kétszáz éves a medinai reformátusok temploma

A nevezetes évfordulóról hálaadó istentisztelet keretében emlékeztek meg. Szabó Józsi bácsi, a gyülekezet egyik világi vezetője érdekesen foglalta össze a múltat.

„Színhagyomány útján maradt ránk, hogy valamikor, a reformáció terjedésekor, a Medinán élt református családok templomot építettek maguknak. A leásott oszlopok közeit fűzveszővel fonták, s mind a két oldalát sárral tapasztották. E sártemplom mellett harangláb is állt. Ahogy megerősödött az ellenreformáció, a zombai katolikus plébános híveivel szétverette az építményt, a harangtornyot. A harangot magukkal vitték.

A nép emlékeiben még a mai napig felvillannak azok a lelkipásztorok, akik valamikor itt teljesítettek szolgálatot. Az 1870–1880-as években volt Tóth Pál. Őt Arany Antal követte. Nevéhez fűződik a medinai Polgári Olvasókör megalakítása 1896-ban. Ha az emlékek igazak, úgy ebből a körből nőtt ki a hitelszövetkezet – a Hangya – és a tejszövetkezet. Az itt tevékenykedők közül talán legnagyobb hírnévre dr. Fülep Lajos, a későbbi művészettörténész tett szert. Egy és fél évet töltött a faluban, de az az idő a lelkész és a nép egymásra találását jelentette. Együtt beszélgetett, együtt énekelgetett híveivel, még a dalaikat is lejegyezte. Nagy műveltsége révén ismerte a héber nyelvet, s egy alkalommal egy elhunyt zsidó kisgyermek temetését celebrálta. Szönyi József lelkész nevéhez fűződik a ma is meglévő művelődési otthon építésének kezdeményezése. Záborszki János nagy műveltségével tűnt ki, s személyes, jó kapcsolatot tartott velem. Holland felesége révén külföldre került. Szalai Sándor tiszteletes úr, különösen az ifjúság nevelésében, tanításában szerzett érdemeket. Megalapította a Keresztény Ifjúsági Egyesületet. A népfőiskolára is eljuttatott tíz medinai református fiatait. Irodájában nemcsak a vallást, hanem közismereti tárgyakat is oktatott. A

⁴ *Huszár Tibor*: Beszélgetések. 128–129. old.

⁵ *Féja Géza* közlése

⁶ *Dessewffy Gyula* közlése

⁷ *Huszár Tibor*: Beszélgetések. 130–131. old.

balatonszárszói ifjúsági konferencián húszan képviselték a falut. Széles Árpád, Varga Árpád, majd Szabó Sándorné lettek a gyülekezet papjai.

Jelenleg Újlaki Tibor tiszteletes úr Szedresből jár ide, s végzi nagy szeretettel lelkeszi munkáját.

Hosszú idő után 1984-ben került sor a templom nagyobb felújítására: festették a tornyot. 1989-ben kívülről, 1990-ben pedig belülről meszelték, festették, cserélték a korhadt ablakokat, ajtókat. Mindez hétszázezer forintot jelentett.”

Így tehát az épület teljesen megszépült külsővel és belsővel, a medinai egyház tagsága pedig lélekben felfrissülve várta a vidéki és a helyi vendégeket – mert az ő önzetlen segítségük, támogatásuk nélkül mi magunk nem lettünk volna képesek a felújításra!

Konrád László

